

Zaključci, 3. jun 2015. godine

U svom uvodnom izlaganju, Dirk Bušle, zamenik direktora Sekretarijata Energetske zajednice (ECS), pomenuo je da, dok je ključna uloga Radne grupe za zaštitu životne sredine da pomogne u implementaciji direktiva koje pokriva Ugovor o Energetskoj zajednici i da savetuje vlade prilikom donošenja odluka u institucijama Energetske zajednice, Radna grupa će takođe pažljivo pratiti diskusije o budućnosti Energetske zajednice. Jedan od predloga na dnevnom redu u ovim diskusijama je da se ojača prilično slab segment zaštite životne sredine Ugovora o Energetskoj zajednici. On je okarakterisao predlog Komisije o roku za implementaciju Direktive o industrijskim emisijama (IED) kao konkretan korak napred i zatražio jasan savet od Radne grupe za zaštitu životne sredine o tome šta bi bilo moguće sprovesti i do kada od drugih predloga na dnevnom redu, bilo da su obuhvaćeni izveštajem Stalne grupe na visokom nivou (HLRG) ili ne. On je istakao da se reforma Energetske zajednice neće desiti iz jednog dela, već tokom naredna 2-3 sastanka Ministarskog saveta. Kao drugo, on je podsetio da se i opšti rok za implementaciju Direktive o velikim postrojenjima za sagorevanje (LCP), kao i rokovi za Nacionalni plan za smanjenje emisija (NERP) i opt-out mehanizam bliže i da je vremenski period preostao za Ugovorne strane da se pripreme za implementaciju odredbi Direktive veoma ograničen.

Jirgen Šnajder, predsednik Radne grupe, pozdravio je članove iste i zahvalio prisutnim Ugovornim stranama na osiguranju njihovog prisustva na sastanku. Takođe je pozdravio predstavnike civilnog društva. Predsednik je izrazio svoje žaljene zbog nemogućnosti članova Radne grupe Albanije, Moldavije i Crne Gore da prisustvuju sastanku.

I. Velika postrojenja za sagorevanje

Predlog komisije o roku za implementaciju Direktive o industrijskim emisijama (IED) za postojeća postrojenja

Predsednik je primetio da nema prigovora od strane članova Radne grupe na učešće predstavnika civilnog društva u raspravi o tački dnevnog reda koja se tiče predloga Evropske komisije o roku za implementaciju Direktive o industrijskim emisijama.

Predstavnik Generalnog direktorata za životnu sredinu je predstavio predlog Evropske komisije u skladu sa Članom 1(3) Odluke D/2013/06/MC-EnC Ministarskog saveta kojim se zahteva da "do 31. decembra 2015. godine, na predlog Evropske komisije, Ministarski savet će, putem odluke o izmenama i dopunama Aneksa 2 Ugovora, odrediti rok za implementaciju odredbi iz Poglavlja 3 i Aneksa 5 Direktive 2010/75/EU za postojeća postrojenja." Prema tom predlogu, definisan rok za postojeća postrojenja će biti 1. januar 2028. godine, što odgovara prestanku korišćenja opcije nacionalnog plana za smanjenje emisija (NERP) u Energetskoj zajednici, predviđenog do 31. decembra 2027. godine.

Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine je pitao da li se ta odluka odnosi na granične vrednosti emisija koje su navedene u Delu 1 ili Delu 2 Aneksa 5 IED Direktive i na koja postrojenja za sagorevanje se ista precizno odnosi.

Predstavnik Generalnog direktorata za životnu sredinu je objasnio da se predlog odnosi na granične vrednosti emisija za postojeća postrojenja i da stoga to treba shvatiti kao pozivanje na Deo 1 Aneksa 5.

U pogledu obuhvaćenih postrojenja za sagorevanje, predstavnik Sekretarijata je naveo relevantne tačke Smernica politike PG/02/2014 o definisanju novih i postojećih postrojenja: "postrojenja za sagorevanje koja su dobila dozvolu pre 1. januara 2018. godine, ili operateri koji su podneli kompletan zahtev za dozvolu pre tog datuma (pod uslovom da se ta postrojenja puste u rad najkasnije do 1. januara 2019.), treba da se smatraju postojećim postrojenjima u skladu sa Članom 1(2) Odluke Ministarskog saveta 2013/06/MC-EnC. Sva ostala postrojenja treba smatrati novim postrojenjima u skladu sa Članom 1(2) odluke Ministarskog saveta D/2013/06/MC-EnC." U pogledu toga koja dozvola treba da bude uzeta u obzir kao odlučujuća, predstavnik Sekretarijata je uputio na poziciju navedenu u tački 6 Smernica politike PG/02/2014.

Predstavnici Federacije Bosne i Hercegovine su prezentovali da su u procesu izmene i dopune Pravilnika o graničnim vrednostima emisija u cilju transponovanja relevantnih zahteva odluke Ministarskog saveta iz 2013. godine i da datum preseka treba da bude jasno definisan.

Predstavnik Srbije je istakao da datum sadržan u predlogu Komisije nije ni rezultat analize Radne grupe, niti je zasnovan na proceni vršenoj od postrojenja do postrojenja. Međutim, zaključeno je da je predlog dobro obrazložen i nije bilo prigovora. Podržan je komentar Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa Delom 1 i Delom 2 Aneksa 5 IED Direktive.

Predstavnici Generalnog direktorata za životnu sredinu i Sekretarijata su objasnili da, dok iz sadržaja odluke iz 2013. godine koja je pročitana zajedno sa trenutnim predlogom proizilazi da je implementacija Dela 1 Aneksa 5 IED Direktive potrebna u slučaju postojećih postrojenja, tačno je da nema eksplicitne reference na implementaciju Dela 1 ili Dela 2 Aneksa 5 IED Direktive u predlogu.

Radna grupa je usvojila predlog i uputila ga Stalnoj grupi na visokom nivou sa komentarom da treba da bude pojašnjeno da je implementacija Dela 1 Aneksa 5 IED Direktive potrebna za postojeća postrojenja a Dela 2 Aneksa 5 samo za nova postrojenja. Radna grupa je preporučila usvajanje predloga od strane Ministarskog saveta.

Nacionalni planovi za smanjenje emisija

Predsednik je pozvao Ugovorne strane da izveštavaju o njihovoj pripremi nacionalnih

planova za smanjenje emisija i o postrojenjima koja planiraju da koriste opciju ograničenog rada (opt-out mehanizam).

Predstavnik USAID-ovog projekta Investiranje u sektor energije predstavio je napredak u razvoju nacrt Nacionalnog plana za smanjenje emisija (NERP) za Bosnu i Hercegovinu. On je istakao da projekat obuhvata posebne planove za smanjenje emisije (ERP-ove) za dva elektroprivredna preduzeća, što će zahtevati odobrenje entitetskih institucija; i NERP koji pokriva čitavu teritoriju Bosne i Hercegovine čime mogu biti obuhvaćene i neke industrijske elektrane. Na kraju prezentacije, tri pitanja su postavljena: 1) da li bi industrijska postrojenja sa nominalnim termičkim ulazom jednakim ili većim od 50 MW koja generišu električnu energiju samo za vlastite potrebe bila pokrivena? 2) da li inventar emisija za rafinerije koji treba da bude urađen zasebno svake 3 godine u skladu sa Članom 6 Odluke 2013/06/MC-EnC Ministarskog saveta važi i ako rafinerija ima elektranu koja nije predmet Direktive o velikim postrojenjima za sagorevanje (LCPD)? 3) na pitanje koje se odnosilo na Deo 1 Deo 2 IED Direktive je već odgovoreno u Zaključku br. 10.

Predstavnik Sekretarijata je objasnio da u skladu sa definicijom postrojenja za sagorevanje prema Čl. 2(7) LCPD Direktive, direktiva se primenjuje samo na postrojenja za sagorevanje namenjena za proizvodnju energije sa izuzetkom onih koja direktno koriste produkte sagorevanja u proizvodnim procesima. Dakle, ako je jedina svrha postrojenja proizvodnja električne energije za vlastite potrebe, ono ne bi bilo pokriveno opsegom LCPD Direktive. Što se tiče drugog pitanja, Sekretarijat se obavezao da pruži objašnjenje u bliskoj budućnosti.

Predstavnik bivše jugoslovenske republike Makedonije je pitao da li bi toplane mogle/trebalo da budu pokrivena NERP-om.

Predstavnik Sekretarijata je istakao da ovo pitanje treba posmatrati sa stanovišta definicije Mrežne energije. Iako je jasno da toplane podležu LCPD/IED Direktivama u EU, Ugovor o Energetskoj zajednici se odnosi na unapređenje stanja zaštite životne sredine u odnosu na Mrežnu energiju. "Mrežna energija" se definiše tako da uključuje sektore električne energije i gasa koji su obuhvaćeni opsegom Direktiva Evropske zajednice 2003/54/EC i 2003/55/EC. Shodno tome, treba shvatiti da ukoliko je toplana projektovana tako da joj je jedina svrha obezbeđivanje grejanja obližnjim zajednicama i ista nije povezana na mrežu, treba smatrati da ne spada u opseg LCPD Direktive u kontekstu Energetske zajednice. Ako je, međutim, toplana povezana na mrežu i istovremeno proizvodi električnu energiju, to može rezultirati u njenoj pokrivenosti opsegom LCPD Direktive, kao i opsegom NERP-a. Ugovorne strane moraju da obezbede da su sva postrojenja koja su pokrivena opsegom LCPD Direktive (uzimajući u obzir definiciju Mrežne energije) i koja ne podležu opt-out mehanizmu

pokrivena ili opsegom NERP-a ili zadovoljavaju granične vrednosti emisija Direktive.

Predstavnik bivše jugoslovenske republike Makedonije je izvestio o ekspertsjoj misiji TAIEX-a koja se održala u martu i da je sledeća ekspertska misija predviđena za jun. Takođe je ukazano na to da su vlasti nedavno primile pisma o namerama TE Bitola i TE Oslomej da apliciraju za pokrivenost obimom NERP-a.

Predstavnik Kosova* je prezentovao da ni odgovarajući inventar emisije, niti kontinualna merenja emisija postoje za sada u postrojenjima. U starijim jedinicama, novi filteri su montirani radi ograničavanja emisija prašine i situacija se značajno popravila u tom pogledu. Takođe je ukazano na to da s obzirom na veoma tesne rokove (6 meseci do isteka roka za podnošenje), bilo bi važno organizovati sastanak uz pomoć Sekretarijata kako bi se osiguralo da su obaveze blagovremeno ispunjene.

Predstavnik Srbije je objasnio da je NERP pripremljen od strane Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine u tesnoj saradnji sa Ministarstvom rudarstva i energetike. Pomoć TAIEX-a je takođe pružena preko učešća stručnjaka iz Češke Republike. Trenutno, nadležno Ministarstvo priprema Uredbu o GVE koja će transponovati relevantne odredbe odluka Ministarskog saveta iz 2013. Konsultacije sa javnošću će se održati u okviru NERP-a i usvojiće se od strane Vlade. Osim toga, studija koja se bavi analizom najboljih opcija za postrojenja sa manje od 300 MW je predviđena od strane EPS-a. Uopšteno govoreći, rad dobro napreduje u odnosu na rok.

Postavljeno je pitanje o tome kakav bi bio odnos između NERP-a i opt-out mehanizma, da li ih treba dostaviti u isto vreme Sekretarijatu i da li se ove dve opcije međusobno isključuju. Predstavnik Sekretarijata je pojasnio da se NERP i opt-out mehanizam zaista međusobno isključuju, s obzirom na činjenicu da je NERP je alternativni metod implementacije LCPD Direktive, a ako operater odluči da izuzme svoja postrojenja iz LCPD režima, postrojenje neće više podležati odredbama Direktive. Kada je NERP u pitanju, biće dostavljen do kraja 2015. godine Sekretarijatu koji će tada imati devet meseci za procenu istog. Kada su u pitanju postrojenja koja su izuzeta, isti rok važi za pismenu izjavu operatera koja će biti upućena nadležnom republičkom organu. Tokom 2016. godine, Sekretarijat će prikupljati informacije od Ugovornih strana i moraće da sprovede drugačiji postupak sa uspostavljanjem liste izuzetih postrojenja sa ciljem usvajanja iste od strane Ministarskog saveta 2016. godine kao što je predviđeno Odlukom 2013/05/MC-EnC.

Predstavnik Ukrajine je izvestio da rad napreduje kao što se očekivalo u pogledu usvajanja NERP-a. Održana je javna rasprava u aprilu 2015. godine i nekoliko komentara koji su se čuli na istoj su uključeni. Predviđeno je da će u julu 2015. godine, NERP biti poslat Kabinetu ministara na usvajanje za koje se očekuje da će biti potrebno 3-4 meseca. Paralelno sa

sastankom Radne grupe, ukrajinski stručnjaci učestvuju u studijskoj grupi u Republici Češkoj, gde rade na operativnim pitanjima koja se tiču implementacije NERP-ova. Predstavnik CEE Bankwatch je istakao da kod svih Ugovornih strana, učešće javnosti treba da postoji u pogledu NERP-ova pre usvajanja istih.

Predsednik je zaključio prvu sednicu naglašavajući značaj roka koji se približava kako u pogledu dostavljanja NERP-ova tako i obaveštenja o korišćenju opt-out mehanizma (mehanizma ograničenog rada postrojenja). On je podstakao Ugovorne strane da se obrate Sekretarijatu za pomoć koja bi bila neophodna ili korisna kad god se sastanci održe. On je takođe istakao da u pogledu procedura, bilo bi poželjno da se sačeka sa formalnim usvajanjem NERP-ova dok se ne dobije odobrenje Sekretarijata tokom 2016. godine sa ciljem da se izbegnu nepotrebni problemi u pogledu mogućih izmena formalno usvojenih planova. On je takođe istakao da će NERP proces biti inkluzivan sa efektivnim mogućnostima za učešće javnosti.

Od Sekretarijata je zatraženo da stavi na raspolaganje informacije iz bilateralnih razmena u vezi sa implementacijom LCPD Direktive/NERP-ova ostalim Ugovornim stranama.

II. Budućnost Energetske zajednice – Aspekt zaštite životne sredine

Predlozi o proširenju obima zaštite životne sredine u okviru Ugovora

Predstavnik Sekretarijata je obezbedio pregled istorije praćenja izveštaja Stalne grupe na visokom nivou, sa posebnim fokusom na rezultatima javne rasprave početkom 2015. godine kao i nedavnim diskusijama na nivou PHLG. Zaključeno je da se predlozi Stalne grupe na visokom nivou (HLRG) bitno razlikuju: dok implementacija nekih može podrazumevati nesrazmerno veliki napor Ugovornih strana, to definitivno nije slučaj za sve njih i zato svaki element liste predložene od strane HLRG treba razmatrati pojedinačno. Prema analizi Sekretarijata, mogu se razlikovati tri dobro prepoznatljive grupe predloga u vezi sa malim, srednjim i velikim naporima u pogledu implementacije.

Prva grupa (predlozi u vezi sa malim naporima u pogledu implementacije) se sastoji iz Strateške procene uticaja na životnu sredinu (SPU) i Direktive o odgovornosti u oblasti zaštite životne sredine (ELD). Nekoliko Ugovornih strana – sa posebnim osvrtom na one koje su istovremeno i kandidati za članstvo u EU – su već transponovale SPU Direktivu i u procesu su implementacije iste. Stoga, nije predviđen dodatan napor u pogledu zakonske regulative i implementacije u tom smislu. Kada je Direktiva o odgovornosti u oblasti zaštite životne sredine u pitanju, ključni zahtev je da su preduzeti svi koraci kako bi se sprečila šteta po životnu sredinu (uključujući štetu načinjenu zaštićenim vrstama i staništima, vodi i zemljištu). U slučajevima gde preventivne mere nije moguće sprovesti, nadležni organ će obezbediti sprovođenje sanacije, čije troškove će snositi operater. Ovaj zahtev se može

osigurati donošenjem zakona u skladu sa Direktivom o odgovornosti u oblasti životne sredine i ne iziskuje znatne napore u pogledu implementacije od Ugovornih strana.

Druga grupa (predlozi u vezi sa umerenim naporima u pogledu implementacije) se sastoji iz Direktive o kvalitetu goriva (FQD) i Poglavlja II i IV Direktive o industrijskim emisijama (IED). U cilju postizanja standarda koje zahteva FQD, naftne kompanije koje posluju u okviru Ugovornih strana bi trebalo da sprovedu velika ulaganja u svoje rafinerije. To bi, pre svega, podrazumevalo instalaciju jedinica za odsumporavanje koje bi mogle da obezbede da rafinerije koje rade u okviru Ugovornih strana poštuju zahteve FQD. Što se tiče poglavlja II IED Direktive, pravilno obavljanje zadataka definisanih u okviru iste (pre svega odobrenja na osnovu najboljih dostupnih tehnika) zahteva značajne administrativne kapacitete od Ugovornih strana sa solidnim tehničkim i pravnim znanjem. To bi podrazumevalo dodatne napore u pogledu implementacije pored napora potrebnih za implementaciju već pravno obavezujućih dužnosti (Direktiva o velikim postrojenjima za sagorevanje i Poglavlje 3 i Aneks 5 IED Direktive). Što se tiče Poglavlja IV, međutim, procenjeno je da je potreban napor u pogledu implementacije na veoma niskom nivou zbog malog broja postrojenja za spaljivanje otpada i postrojenja za koinsineraciju u okviru Ugovornih strana.

Treća grupa (predlozi u vezi sa velikim naporima u pogledu implementacije) se sastoji iz Direktive o kvalitetu vazduha (AQD) i Direktive o trgovanju emisijama (ETS). Dok većina Ugovornih strana već ima neka dostignuća u oblasti kvaliteta vazduha, mora se imati u vidu da se obimi Ugovora o Energetskoj zajednici i AQD Direktive značajno razlikuju, što bi podrazumevalo određeni broj neophodnih adaptacija u slučaju da Direktiva postane deo pravnih tekovina Energetske zajednice u oblasti zaštite životne sredine. Za izvršenje čitavog niza zadataka zahtevanih od strane AQD Direktive, procenjeno je da bi značajno jačanje administrativnih kapaciteta u oblasti zaštite životne sredine bilo neophodno svim Ugovornim stranama. ETS Direktiva očigledno predstavlja najveći izazov predložen od strane Stalne grupe na visokom nivou (HLRG) a odluka o uključivanju ETS Direktive u pravne tekovine Energetske zajednice bi zahtevala ulaganje velikog napora Ugovornih strana kao i Sekretarijata Energetske zajednice (ECS) u pogledu implementacije. Osim toga, trenutni institucionalni okvir Ugovora ne obezbeđuje Sekretarijatu Energetske zajednice neophodna sredstva kako bi isti delovao imajući sličnu regulatornu ulogu kao što je ona Evropske komisije po pitanju EU ETS Direktive.

Sekretarijat je takođe istakao da pored uvođenja novih delova pravnih tekovina EU u oblasti životne sredine, ažuriranje direktiva koje su već obuhvaćene Ugovorom će biti urađeno kao što je propisano Članom 25 Ugovora. Pored toga, istaknuto je da diskusija o budućnosti Energetske zajednice neće biti ograničena samo na predloge Stalne grupe na visokom nivou

(HLRG) a rezultati javnih rasprava ukazuju na to da još uvek ima prostora za druge predloge koji bi mogli biti razmatrani u budućnosti.

Predstavnik Srbije je pomenuo da kao polazna tačka, analiza Sekretarijata u vezi sa potrebnim naporima za implementaciju koji se tiču svakog novog zakonodavstva u oblasti zaštite životne sredine neće se smatrati jedinim izvorom informacija a ekskluzivno pravo je Ugovornih strana da definišu šta bi bili napori u pogledu implementacije u vezi sa direktivama koje trenutno nisu obuhvaćene Ugovorom. Pored toga, istaknuto je da bi u slučaju sprovođenja dalje analize od strane Sekretarijata, bila potrebna spoljna pomoć i kad god su takve studije predviđene, konsultovaće se sa Ugovornim stranama u vezi sa opisom poslova i zadataka.

Predstavnik Sekretarijata je pročitao prilog člana Radne grupe Crne Gore koji je dostavljen pre sastanka. U svom prilogu, Crna Gora je ukazala na to da pored istaknutih pravnih tekovina (Procena uticaja i Direktiva o odgovornosti u oblasti zaštite životne sredine), snažna podrška je pružena uključivanju Direktive o kvalitetu vazduha i Direktive o nacionalnim gornjim granicama emisija zbog direktne veze istih sa Direktivom o velikim postrojenjima za sagorevanje i emisijama PM, SO₂ i NO_x u vazduh.

Predstavnik Evropske komisije je istakao da će dalji razgovori biti neophodni u okviru različitih službi Komisije o predlozima predviđenim nacrtom programa o radu. Cilj treba da bude fokusiranje ne samo na jednostavnost primene, već i na, što je još važnije, efikasne rezultate koji se mogu postići kroz implementaciju pravnih tekovina kod Ugovornih strana. U tom kontekstu, postojala bi otvorenost da se prilagode pravne tekovine Energetske zajednice u smislu uzimanja u obzir nove Direktive o proceni uticaja, kao i ekstenzije iste sa ciljem pokrivanja Direktive o strateškoj proceni uticaja. Uključivanje revidirane Direktive o sumporu u gorivima bi bilo korisno do te mere da se obim proširi kako bi se obuhvatila i goriva iz morske vode; međutim, revidirani zahtev za sumpor (0,1%) u Područjima nadzirane emisije SO_x (SECA) bi imao ograničen uticaj s obzirom da Ugovorne strane ne postavljaju granice za bilo koja definisana područja nadzirane emisije sumpora (SECA). S druge strane, transponovanje globalne granične vrednosti iz Direktive od 0,5% 2020. godine bi bilo od interesa onim Ugovornim stranama koje još nisu ratifikovale Aneks 6 MARPOL Konvencije. U pogledu Direktive o kvalitetu vazduha, čini se da trenutni obim Ugovora o Energetskoj zajednici (koncept Mrežne energije) nije podoban da inkorporira ovu direktivu - stoga je predloženo da se radije teži implementaciji ciljeva kroz ratifikaciju/sprovođenje (revidiranog) Geteborškog Protokola, koji se ogleda u Direktivi o nacionalnim gornjim granicama emisija.

Opšti koncept bavljenja budućnošću aspekta Ugovora koji se tiče zaštite životne sredine je

dobio jasnu i jednoglasnu podršku od strane Radne grupe.

Na osnovu prezentacije Sekretarijata i diskusija koje su usledile, Radna grupa je zaključila da će se predložiti Stalne grupe na visokom nivou (HLRG) pojedinačno razmatrati. Kao prvi prioritet već za 2015. godinu, biće sprovedena ažuriranja postojećih delova pravnih tekovina koje regulišu zaštitu životne sredine već pokrivenih Ugovorom o Energetskoj zajednici (Procena uticaja na životnu sredinu, Sumpor u gorivima). Kao drugi korak, u toku 2015.-2016.godine, biće sprovedeno uključivanje predloga koji se tiču malih napora u pogledu implementacije, dok će predložiti u vezi sa umerenim i velikim naporima u pogledu implementacije zahtevati dalju analizu od strane Sekretarijata i drugih zainteresovanih strana.

Predstavnik Srbije je izrazio sumnje u pogledu Direktive o odgovornosti u oblasti zaštite životne sredine. Prema prvim grubim procenama od strane Ministarstva za poljoprivredu i životnu sredinu, implementacija te Direktive će koštati tu Ugovornu stranu, te je stoga dalja analiza predviđena kao neophodna. Pored toga, pomenuto je da Ugovorne strane koje su u isto vreme i kandidati za članstvo u EU moraju imati poseban status.

Radna grupa se složila da diskusija o obimu zaštite životne sredine u okviru Ugovora o Energetskoj zajednici neće biti ograničena predlozima Stalne grupe na visokom nivou (HLRG).

Mandat i program rada

Prema mandatu Radne grupe za životnu sredinu, Radnoj grupi je dat rok do kraja 2015. godine da postigne ciljeve koji su joj dodeljeni u okviru mandata i zadati programom rada iste, odnosno pripremanje za implementaciju Direktive o sumporu u gorivima i Direktive o velikim postrojenjima za sagorevanje. Mandat može biti obnovljen od strane Stalne grupe na visokom nivou (PHLG), ukoliko se to smatra korisnim.

Kako je Direktiva o sumporu u gorivima već u fazi implementacije a mere usled kršenja iste se sprovode prema jednom broju Ugovornih strana, nema potrebe da se Radna grupa više bavi tom direktivom na kontinuiranoj osnovi.

Sekretarijat je predstavio nacrt ažuriranog programa rada i preporučio da se mandat Radne grupe produži do kraja 2018. godine sa ciljem praćenja pitanja koja se tiču velikih postrojenja za sagorevanje do krajnjeg roka za implementaciju, podržavanja predstojećeg rada u pogledu budućnosti Energetske zajednice, kao i sve većeg uključivanja u procene uticaja na životnu sredinu kod Ugovornih strana.

Kako su Ugovorne strane smatrale da je rad Radne grupe izuzetno koristan, produženje mandata je dobilo jasnu i jednoglasnu podršku od strane članova Radne grupe. Ugovorne strane se pozivaju da daju komentare na nacrt programa rada do kraja juna 2015. godine.

Kada konačna verzija ažuriranog programa rada postane dostupna, biće upućena Stalnoj grupi na visokom nivou (PHLG) na razmatranje sa preporukom da se mandat produži do kraja 2018. godine.

III. Zaključci

Predlog Evropske komisije o roku za implementaciju za postojeća postrojenja je usvojen od strane Radne grupe i upućen je Stalnoj grupi na visokom nivou i Ministarskom savetu na usvajanje sa komentarom da bi trebalo pojasniti da je implementacija Dela 1 Aneksa 5 IED Direktive potrebna za postojeća postrojenja i Dela 2 Aneksa 5 samo za nova postrojenja. Članovi Radne grupe su se složili da je priroda predloga Stalne grupe na visokom nivou koji se odnose na životnu sredinu izuzetno različita, a neki od njih zahtevaju znatno veće napore Ugovornih strana koji se tiču implementacije u odnosu na druge. U tom smislu, Radna grupa je usvojila da će se predlozi Stalne grupe na visokom nivou (HLRG), kao i drugi predlozi razmatrati pojedinačno i da će se ažuriranja postojećih delova pravnih tekovina koje regulišu zaštitu životne sredine koje su već pokrivene Ugovorom o Energetskoj zajednici (Procena uticaja na životnu sredinu, Sumpor u gorivima) tretirati kao prvi prioritet. U tom smislu, Radna grupa savetuje Stalnu grupu na visokom nivou (PHLG) da sazove Komisiju da stavi predloge na dnevni red u pogledu ovih određenih propisa što je pre moguće.

Radna grupa se složila da će predlozi u vezi sa umerenim i velikim naporima za implementaciju biti detaljnije analizirani i savetovala je Sekretarijat da sprovede detaljnu analizu tih predloga sa mogućim učešćem svih zainteresovanih strana i akademskih krugova i sa ciljem posedovanja bolje uspostavljenog konteksta za donosiocce odluka. Preporučeno je da se u vezi sa opisom poslova i zadataka takvih studija konsultuje sa Ugovornim stranama. Radna grupa će uputiti ažurirani program rada, uključujući dodatne komentare koje su Ugovorne strane pozvane da daju do kraja juna 2015. godine, na razmatranje Stalnoj grupi na visokom nivou (PHLG).

Radna grupa je preporučila da se mandat produži do kraja 2018. godine.